Dosarul nr. 4-3984/2023 (4-22164532-12-4-14122023)

HOTĂRÂRE

19 martie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei Balan Gheorghe
Grefier Ostap Veronica

examinând în şedinţă publică cauza contravenţională în privinţa lui ***Negara Sergiu***, născut la *****, c/p *****, domiciliat în *****,
pornită în conformitate cu **art. 236 alin.(2) Cod contravenţional,-**

a constatat:

Conform procesului-verbal cu privire la contravenţie, întocmit la o dată nestabilită *(nefiind lizibilă data, fiind indicată 31110122)* în conformitate cu art. 236 alin.(2) Cod contravențional în privinţa lui Negara Sergiu, de către agentul constatator o ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile, primul, *„la 12 octombrie 2022, conducând mijlocul de transport de model „*****”, cu n. î. *****, în Hănăsenii Noi, a ignorat limita de viteză de la 20-40 km/h”.*

La 08 noiembrie 2022 materialele cauzei contravenţionale nominalizate au fost remise în adresa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani pentru examinare în fond fără a recomanda aplicarea în privinţa lui Negara Sergiu a careva ***sancţiune contravențională principală***, iar în calitate de ***sancţiune contravenţională complementară,*** în conformitate cu prevederile art. 36 alin.(2) Cod contravențional, a propus să fie aplicată **privarea de dreptul special de a conduce vehicule** cu indicarea termenului de 12 luni.

Agentul constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile, legal citat *(prin intermediul poștei electronice – f.d.-48)*, despre data, locul şi timpul examinării cauzei, în ședință judiciară nu s-a prezentat, prin *cerere scrisă (f.d.-51),* a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanţa de judecată, ţinând cont de prevederile art. 454 alin.(1), (2) Cod contravenţional, a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

Contravenientul Negara Sergiu, legal citată despre data, locul şi timpul examinării cauzei *(cu aviz de recepție – f.d.-50)*, fără careva motive întemeiate *(n-a adus la cunoștința instanței motivele)*, în ședință judiciară nu s-a prezentat, instanţa

de judecată, ţinând cont de prevederile art. 454 alin.(1), (2) Cod contravenţional, dispunând examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Examinând materialele cauzei contravenţionale, raportate la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează prezenta speţă, instanţa de judecată ajunge la **concluzia** că **procesul contravenţional urmează a fi încetat**.

Concluzia instanţei de judecată se bazează pe următoarele:

Astfel, conform dispoziţiei **art. 236 alin.(2) Cod contravenţional** se sancţionează *„depăşirea vitezei de circulaţie stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră”*, iar **pct. 47 subpunctul 1) din Regulamentul circulaţiei rutiere**, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 357 din 13 mai 2009, *„limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sunt:*

a) în localităţi *− 50 km/h, prin zonele rezidenţiale şi teritoriile adiacente drumului – 20 km/h, iar în zonele pietonale – 5 km/h.*

În cazul în care siguranţa traficului se garantează, această limită pe anumite sectoare de drum sau benzi de circulaţie (pentru unele tipuri de vehicule) poate fi majorată până la 80 km/h, prin instalarea indicatoarelor 3.27 de semnificaţie corespunzătoare;

b) în afara localităţilor:

110 km/h − pe drumurile semnalizate prin indicatorul 5.4;

90 km/h − pe celelalte drumuri”.

Din conţinutul **art. 7 Cod contravenţional** reiese că, *„**persoana** poate fi sancţionată **numai pentru** contravenţia în a cărei privinţă **este dovedită vinovăţia sa**, cu respectarea normelor prezentului cod”*, iar din conţinutul **art. 5 alin.(2) acelaşi Cod** reiese că, *„interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale **sunt interzise**”.*

Art. 10 Cod contravenţional stipulează că, *„constituie **contravenţie** fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională”.*

Potrivit **art. 425 alin.(1) Cod contravenţional**, *„**probele** sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei”*, iar conform **alin.(2) a aceluiaşi articol**, *„în calitate de **probe** se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: **procesul-verbal cu privire la contravenţie**, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, **explicaţiile persoanei în a cărei***

privinţă a fost pornit proces contravenţional, *depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video,* ***fotografiile****, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză".*

Din conţinutul **alin.(5) a articolului precitat**, reiese că *„sunt admisibile* ***probele*** *pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod"*, iar din conţinutul **alin.(6) lit. c) acelaşi articol**, *„nu pot fi admise ca probe datele care au fost obţinute prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător".*

După cum reiese din prevederile **art. 382 alin.(1) Cod contravenţional**, *„**citarea** este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional"*, iar din conţinutul **alin.(2) acelaşi articol** reiese că, *„**citarea** se face prin **invitaţie scrisă**, care se înmânează de către autoritatea competentă sau **se expediază prin poştă**, **prin notă telefonică** sau **telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică** sau **prin alt mijloc** în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească".*

Din prevederile **alin.(4) articolul precitat** reiese că *„persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicând motivul, precum şi să convină data şi ora când se va putea prezenta",* iar din conţinutul **alin.(5) acelaşi articol** reiese că *„(...) neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei".*

Art. 384 alin.(1) lit. a), b), e), i), j), o), p) Cod contravenţional prevede că *„**persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional** are dreptul: la apărare; să cunoască fapta imputată; să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale; să prezinte probe; să formuleze cereri; să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal; să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie consemnate"*, iar **art. 442 alin.(1) acelaşi Cod** prevede că *„procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează **fapta ilicită** şi se identifică **făptuitorul**. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza **constatărilor personale** şi **a probelor acumulate**, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui".*

În conformitate cu **art. 443 alin.(1) lit. c), d), e), g) Cod contravenţional**, *„**procesul-verbal cu privire la contravenţie** va cuprinde numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul*

contravenţional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice (...); încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa (...)", iar în conformitate cu **alin.(6) acelaşi articol**, *„faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)",* în conformitate cu **alin.(8) articolul precitat**, *„în cazul în care contravenţia prevăzută la capitolul XIII al cărţii întâi a fost constatată cu **ajutorul mijloacelor tehnice certificate** sau al mijloacelor tehnice omologate şi **verificate metrologic**, agentul constatator, după stabilirea identităţii conducătorului de vehicul, poate încheia procesul-verbal şi în absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional. În procesul-verbal încheiat în cazurile prevăzute de prezentul alineat se indică **tipul, modelul** şi **numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenţia**"*, iar potrivit **alin.(13) acelaşi articol**, *„copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi victimei la cerere. În cazul procesului-verbal încheiat în absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul prevăzut la art.382 alin.(6)"*.

În acelaşi context, conform **art. 461 alin.(1) Cod contravenţional**, *„în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la **art. 441** sau **445 alin.(1)**, instanţa de judecată **încetează procesul contravenţional**"*, iar conform **alin.(2) acelaşi articol**, *„**procesul contravenţional** poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată"*.

După cum reiese din conţinutul **art. 441 alin.(1) lit. a) Cod contravenţional**, *„procesul contravenţional pornit încetează **dacă nu există faptul contravenţiei**"*.

Art. 445 alin.(1) Cod contravenţional prevede că, *„**neconsemnarea** în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind (...) funcţia agentului constatator (...), a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a*

faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, ***atrage nulitatea absolută a procesului-verbal****”*, iar **alin.(2) acelaşi articol** prevede că, *„****celelalte încălcări*** *ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie* ***doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei****”*.

Art. 374 alin.(2) Cod contravenţional stipulează că *„****procesul contravenţional*** *este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii,* ***având ca scop*** *constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei”*, iar **alin.(2[1]) acelaşi articol** stipulează că *„****procesul contravenţional*** *începe de drept* ***din momentul sesizării*** *sau* ***al autosesizării*** *agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei”*.

Alin.(3) articolul precitat stipulează că *„****procesul contravenţional se desfăşoară*** *pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte”*.

Potrivit **art. 375 alin.(1) Cod contravenţional**, *„persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod”*, iar potrivit **alin.(2) acelaşi articol**, *„nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa”.*

Potrivit **alin.(3) articolul precitat**, *„****concluziile despre vinovăţia persoanei*** *în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri.* ***Toate dubiile*** *în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în*

Reieşind din conţinutul acestuia, ***procesul-verbal cu privire la contravenţie*** întocmit în privinţa lui Negara Sergiu (f.d.-4) de către agentul constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că acesta **nu corespunde exigenţelor legale analizate supra**.

Astfel, **simpla menţiune** privind săvârşirea contravenţiei prevăzută de **art. 236 alin.(2) Cod contravenţional**, fără a indica cu ce viteză concret se deplasa contravenientul Negara Sergiu și fără a face referire la prevederile **pct. 47 Regulamentul circulaţiei rutiere**, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 357 din 13 mai 2009, care se evidenţiază la cea mai superficială analiză a conţinutului procesului-verbal cu privire la contravenţie, în opinia instanţei de judecată, **nu răspunde prevederilor legii** privind ***autosesizarea agentului constatator privind***

săvârşirea contravenţiei, precum şi privind ***încadrarea juridică a faptei*** şi ***indiciile calificative ale contravenţiei***.

În afară de aceasta, **procesul-verbal cu privire la contravenţie,** întocmit de către agentul constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile (f.d.-4), **nu corespunde exigenţelor legale analizate supra** din următoarele considerente:

1) în partea introductivă a procesului-verbal cu privire la contravenție la **rubrica 1 „Data încheierii”** a fost indicat „31110122”, iar la **rubrica 3.1 „Data nașterii”** a fost indicat „01106189”, fiind nelizibil cele indicate;
2) în procesul verbal cu privire la contravenție la **rubrica 3.1** nu a fost indicată seria actului cu ajutorul căruia a fost identificat contravenientul ocupația și domiciliul acestuia contrar prevederilor lit. c) alin. (1) art. 443 Cod contravențional;
3) în procesul-verbal cu privire la contravenție nu este indicat tipul, modelul şi numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenția (fiind anexată o poză la materialele cauzei) și confirmarea verificării metrologice a acestuia;
4) în procesul-verbal cu privire la contravenție **rubrica 15 „Martor asistent”** nu sunt indicate datele complete ale martorului asistent;
5) agentul constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile nu a înmânat copia procesului-verbal cu privire la contravenţie persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, contrar prevederilor art. 443 alin. (13) Cod contravențional, copia fiind anexată la materialele cauzei (f.d.-5).

Astfel, în calitate de probă, ***procesul-verbal cu privire la contravenţie*** în privinţa lui Negara Sergiu nu corespunde exigenţelor prevăzute în art. 425 alin.(5) Cod contravenţional analizate mai sus, iar **alte probe plauzibile** de către agentul constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile în susţinerea constatărilor sale, **n-au fost acumulate şi prezentate** nici până la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, nici după aceasta.

În aceste circumstanţe, reieşind din cele analizate supra, instanţa de judecată consideră că de către agentul constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile **n-a fost probată în modul corespunzător şi prin procedee legale comiterea contravenţiei menţionate** de către Negara Sergiu, iar procesul-verbal cu privire la contravenţie în privinţa ultimului conţine neajunsurile indicate, care atrag nulitatea absolută a lui.

Analizând, **procesul-verbal cu privire la contravenţie,** întocmit de către agentul constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile, în privinţa lui Negara Sergiu, sub aspectul **dreptului la un proces echitabil** şi **dreptului la apărare,** de care beneficiază orice persoană, conform **art. 6 CEDO**,

art. 20 şi **art. 26 din Constituţia Republicii Moldova**, instanţa de judecată consideră necesar a menţiona următoarele:

Astfel, sancţionarea pentru o contravenţie, conform jurisprudenţei CtEDO, este apreciată ca tragere la răspundere penală (**§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00**) – *„Curtea notează preeminenţa acelor care sugerează că acuzaţiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deşi nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al „acuzaţiilor" aduse reclamantului, în sensul articolului 6 § 1 al Convenţiei".*

În jurisprudenţa sa CtEDO, dezvoltând conţinutul abstract al acestei norme (**art. 6 CEDO**) a statuat că *„autorităţile naţionale trebuie să depună o maximă diligenţă cu privire la modul în care se face notificarea* ***„acuzaţiei către cel interesat, deoarece actul de acuzaţie are un rol determinant în procedura penală…".***

Curtea consideră că, în materie penală, o informare **precisă** şi **completă** cu privire la faptele care se reproşează acuzatului şi a calificării lor juridice reprezintă o condiţie esenţială a unui proces echitabil şi că există o legătură evidentă între dispoziţiile **art. 6 § 3 lit. a)** şi cele din **art. 6 § 3 lit. b)** în sensul că ***dreptul de a fi informat*** cu privire la **natura** şi **cauzele acuzaţiei** trebuie privit în lumina ***dreptului*** recunoscut acuzatului ***de a-şi pregăti apărarea***.

Starea de fapt cu care a fost sesizată instanţa este circumstanţiată minimal, îmbrăcând în această din urmă situaţie forma unor norme juridice cu caracter general şi abstract, cu elemente de legătură doar tangenţială cu contravenţia reproşată lui Negara Sergiu.

Din analiza celor mai sus rezultă că, la o stare de fapt relativ concretă cu care a fost sesizată, instanţa de judecată nu poate ajunge decât pe cale de interpretare, iar o eventuală conduită a instanţei în acest sens ar fi inadmisibilă şi ar duce la depăşirea funcţiei judiciare cu care a fost investită, tot odată, ar încălca flagrant dreptul la apărare al contravenientului Negara Sergiu.

Din acest punct de vedere **procesul contravenţional** în privinţa lui Negara Sergiu nu respectă rigorile mai sus enunţate, prin ce **afectează grav *dreptul la apărare*** al **acesteia**, care, din perspectiva celor analizate, până la moment **se află în imposibilitate absolută de a-şi exercita acest drept**, necunoscând în ce constau **constatările personale** ale agentului constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile, precum şi necunoscând care sunt **probele acumulate**, pe care ultimul şi-a fundamentat poziţia.

Omisiunile şi neajunsurile indicate **atrag nulitatea absolută** a ***procesului-verbal cu privire la contravenţie***, întrucât din conţinutul acestuia **nu poate fi individualizată nici pretinsa faptă ilicită**, prin ce a fost afectat în mod esenţial şi

iremediabil fondul cauzei şi **aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.**

În asemenea împrejurări, conform prevederilor art. 445 Cod contravenţional, procesul contravenţional în privinţa lui Negara Sergiu urmează să fie încetat, or, ***procesul-verbal cu privire la contravenţie*** **este lovit de nulitate absolută**.

Prin urmare, **este necesar a anula** procesul-verbal cu privire la contravenţia prevăzută de art. 236 alin.(2) Cod contravenţional, întocmit de către agentul constatator ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile în privinţa lui Negara Sergiu, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia **din motivul *lipsei faptului contravenţiei*** şi ***nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie***.

Tot odată, instanţa de judecată consideră necesar de a explica lui Negara Sergiu că, în conformitate cu **art. 384 alin.(2) lit. u) Cod contravenţional,** *„persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională”.*

În baza celor expuse, conducându-se de **art. 462 Cod contravenţional**, instanţa de judecată,-

a hotărât:

A anula procesul-verbal cu privire la contravenţie, întocmit la o dată nestabilită *(nefiind lizibilă data, fiind indicată 31110122)*, de către ofiţerul SEMS al INSP al IGP al MAI, Sclifos Vasile, în conformitate cu art. 236 alin.(2) Cod contravenţional, în privinţa lui Negara Sergiu, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie.

A recunoaşte după Negara Sergiu dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

Hotărârea cu drept de recurs în Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Balan Gheorghe